

ชื่อเรื่อง การใช้เครื่องมือส่งสัญญาณ (Trigger tool) ในการค้นหาเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา (Adverse Drug Events ;ADEs) โรงพยาบาลศรีสะเกษ

เจ้าของผลงาน เกศสุภา พลพงษ์ และ แพรวพิมพ็อร์ ภูเอื้องแก้ว กลุ่มงานเภสัชกรรม

บทนำ เครื่องมือส่งสัญญาณ (Trigger tool) หมายถึงลักษณะ/สถานการณ์บางประการในกระบวนการดูแลรักษาผู้ป่วย ที่มีแนวโน้ม/ความล่าช้าที่จะเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์บางอย่าง การใช้เครื่องมือส่งสัญญาณจะช่วยให้สามารถค้นหา (Adverse Drug Events; ADEs) และทราบลักษณะของ ADEs จะทำให้ได้ข้อมูลสำหรับกำหนดมาตรการเชิงระบบหรือนำมาใช้ประกอบการดูแลผู้ป่วยเพื่อให้เกิดความปลอดภัยจากการใช้ยา

วัตถุประสงค์ เพื่อประเมินประสิทธิภาพของการใช้เครื่องมือส่งสัญญาณ (Trigger tool) ของ The Global trigger tool ในหมวด Medication module เพื่อค้นหา ADEs ในผู้ป่วยอายุกรรมโรงพยาบาลศรีสะเกษ และเพื่อค้นหาความถี่และลักษณะของ ADEs จากการค้นหาด้วยเครื่องมือส่งสัญญาณนั้น

วิธีการศึกษา เป็นการศึกษาแบบสังเกตย้อนหลังโดยทบทวนเวชระเบียนภายหลังจากผู้ป่วยถูกจำหน่ายออกจากหอผู้ป่วยอายุกรรม ที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยอายุกรรมชาย ๑ และ อายุกรรมหญิง ๑ ระหว่างเดือน เมษายน-กันยายน ๒๕๕๘ ขนาดตัวอย่างจำนวน ๒๙๕ แพ้ม คำนวณจากสูตร $n = Z^2 P(๑-P)/d^2$ เครื่องมือที่ใช้คือ The Global trigger tool ในหมวด Medication module

ผลการศึกษา พบผู้ป่วยที่มีตัวส่งสัญญาณ ๒๑๕ คน โดยตัวส่งสัญญาณมีจำนวน ๖๔๔ ครั้ง นำไปสู่การค้นหาพบ ADEs ๖๖ เหตุการณ์ คิดเป็น ๒.๒๕ ครั้งต่อ ๑,๐๐๐ วันนอน เรียงความไวของตัวส่งสัญญาณในการศึกษาได้ดังนี้ ค่า INR>๖ (๗๕%) , PTT>๑๐๐ second (๕๐%) , เกิดผื่นขณะรักษาตัวในโรงพยาบาล (๓๓.๓๓%) , ได้รับยา Chlorpheniramine (๒๐%) , หายุดยบางตัวทันที ก่อนกำหนดอันควร (๑๒.๓๔%) ผู้ป่วยมีภาวะ Over sedation/hypotension (๙.๘๙%) , ค่า BUN/Creatinine เพิ่มขึ้น > ๒ เท่าจาก baseline (๕%) และ ได้รับยา Vitamin K injection (๔.๗๖%) ลักษณะทางคลินิกของ ADEs ที่พบมาก ๓ ลำดับแรกได้แก่ hypotension, over sedation และ bleeding กลุ่มยาที่สงสัยเป็นสาเหตุของ ADEs ๓ ลำดับแรกได้แก่ Antihypertensive drug, Antipsychotic drug และ Anticoagulant drug

สรุปและข้อเสนอแนะ ควรมีการปรับเปลี่ยนและเลือกใช้ตัวส่งสัญญาณบางตัวที่มีความไวและมีความเหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงพยาบาล โดยจากผลการศึกษาที่โรงพยาบาลศรีสะเกษ ควรมีการจัดการดูแลเฝ้าระวัง ADEs ในผู้ป่วยที่ใช้ยา Antihypertensive drug หรือ Antipsychotic drug ร่วมกันหลายชนิด และเพิ่มการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับยา Anticoagulant เป็นพิเศษ